

19922
612-146

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı: 34930642-610-133840
Konu: Soru Önergeleri(7/19922)

18/12/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uşak Milletvekili Sayın Dilek Akagün YILMAZ tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/19922 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi Cevabı

Ay: TÜCE
Defterdar

20.12.2013

20.12.2013

k

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Adres : Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177.Sokak No:10/A
Çankaya/ANKARA
Telefon : (312) 705 58 11
e-posta : sebahattin.bayrak@aile.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : S. BAYRAK İlçe Sosyal Hizmetler Müdürü
Fax : (312) 705 58 97
Elektronik Ağ: www.aile.gov.tr

Uşak Milletvekili Sayın Dilek Akagün **YILMAZ**'a Ait 7/19922 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“Son günlerde basında çıkan haberlerden kadın sığınma evlerinin sayısal olarak yetersizliğinden ve yaşam kalitesinin düşüklüğünden sıkça söz edilmektedir. 20 kişilik sığınma evinde 70 ile 100 kişinin kaldığı, yatak sayısının yetersiz olduğu, kadın ve çocukların beton zeminde battaniye üzerinde yattığı, temizlik, kıyafet ve ilaç ihtiyaçlarının karşılanmadığı belirtilmektedir.

Ülkede toplam kadın sığınma evi yetersizken ve halen 35 ilde sığınma evi bulunmadığı halde 5393 sayılı Belediye kanununda yapılan son değişiklikle sığınma evi açması zorunlu olan belediyelerin nüfusu 50.000 den 100.000 e çıkartılmıştır. Bu durum sığınma evlerinin sayısının artmasını engellemiştir. Sığınma evlerinin sayısal yetersizliğinin yanında ciddi bir yönetim zafiyetinin olduğu açıktır. Bu nedenlerle şiddete uğrayan kadın ve çocukların ihtiyaçlarının karşılanamadığı, maddi yardım, hukuki yardım ve iş olanaklarının sağlanmadığı, sonuç olarak da şiddete uğrayan kadın ve çocukların bir süre sonra şiddete uğradıkları eve geri dönmek zorunda kaldıkları ne yazık ki bir gerçektir.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Türkiye’deki kadın sığınma evi sayısı kaçtır? Kaç kişiyi barındırma kapasitesine sahiptir?

CEVAP 1: 22.10.2013 tarihi itibariyle Türkiye’de Bakanlığımıza bağlı 90 kadın konukevi 2411 kapasite ile, yerel yönetimlere bağlı 32 kadın konukevi 779 kapasite ile ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı 2 kadın konukevi 30 kapasite ile hizmet vermektedir.

SORU 2: Halen kadın sığınma evlerinde kaç kadın ve çocuk kalmaktadır? Kapasite yetersizliği nedeniyle geri çevrilen kaç kadın vardır?

CEVAP 2: Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinde Ekim 2013 tarihi itibari ile 1180 kadın ve 437 çocuk olmak üzere toplam 1617 kişi kalmaktadır. Bakanlığımıza yapılan başvurulardan hiçbiri geri çevrilmemektedir.

SORU 3: 6360 sayılı Yasa ile 5393 sayılı Belediye Yasasında yapılan değişiklikle kadın sığınma evi açma yükümlülüğü, belediyelerde 50.000 den 100.000 nüfusa çıkarılmasına karşı Bakanlığınız tarafından neden itiraz edilmemiştir? Nüfusu 100.000 ve üzerindeki belediyelerden halen kadın sığınma evi açmayan belediye var mıdır? Hangi illerde sığınma evi yoktur?

CEVAP 3: 5393 sayılı Belediye Kanununun 14. maddesinde yer alan “Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000’i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar. Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyelerin mali durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.” şeklindeki hüküm, 6360 sayılı Kanunun 17. maddesi ile “Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000’in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler.” şeklinde değiştirilmiş olup, bu değişiklik 100.000 nüfusun üzerindeki belediyelerde kadın konukevi açılmasının zorunlu hale getirilmesine yöneliktir. Belediyelerin açtıkları kadın konukevi sayısı Afyon’da 1, Ankara’da 4, Antalya’da 1, Aydın’da 1, Bursa’da 3, Diyarbakır’da 2, Düzce’de 1, Eskişehir’de 1, Gaziantep’de 1, İstanbul’da 8, İzmir’de 6, Mersin’de 2, Uşak’da 1 olmak üzere 32’dir.

SORU 4: Basında çıkan haberlerde belirtildiği gibi 20 kişilik sığınma evinde 70 ile 100 kişinin kaldığı, kadın ve çocukların beton zeminde battaniye üzerinde yattığı, temizlik, su, ilaç ve kıyafet ihtiyaçlarının karşılanmadığı doğru mudur?

SORU 5: Kadın sığınma evinde en fazla ne kadar süre kalınmaktadır? Kalma süresi sınırlı ise süre sonunda kadın ve çocukların akıbeti ne olmaktadır? Şiddete uğradıkları eve geri dönmek zorunda mı kalmaktadırlar?

CEVAP 4-5: Kadın konukevlerinde; insan haklarına dayalı, insan onuruna yaraşır, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı ve sosyal devlet ilkesine uygun, kişiye saygı ve yararlı olma ilkeleri temelinde, temel hak ve özgürlüklere yönelik herhangi bir sınırlandırma getirilmeden, kadınların ekonomik, sosyal ve psikolojik açıdan güçlendirilmesi amacına uygun bir şekilde hizmet verilmesi zorunludur. Aksi hallerde, sorumlular hakkında gerekli işlemler başlatılarak tedbirler alınmaktadır.

Kadın konukevlerimizin kapasite üstü hizmet verme durumlarında ise; şiddet mağduru kadınların, Bakanlığımıza bağlı başka yatılı kuruluşlarda, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının misafirhane, konukevi gibi yerlerinde ya da anlaşmalı otellerde geceyi geçirmeleri sağlanarak kadınlar bir gün içinde kapasite durumu yeterli başka bir ildeki kadın konukevine nakil edilmektedirler.

Kalış süresi kadının ilk kabul birimine kabul tarihinden itibaren altı aydır. Kalış süresi, kadınların güçlenme süreci değerlendirilerek gerekli hallerde uzatılır. Uzatma süresi, sosyal çalışmacı ile çocuğu var ise çocuk gelişimcinin görüşü alınarak, değerlendirme komisyonu tarafından belirlenir. Mülkî amir ya da aile mahkemesi hâkimi tarafından hakkında barınma tedbiri kararı verilenler kararda belirtilen süre kadar konukevi hizmetlerinden yararlandırılırlar. Durumun özelliğine göre tedbir kararının, süresinin ya da şeklinin değiştirilmesi, değerlendirme komisyonunun tespiti ve İl Müdürlüğünün talebi ile ilgili merciden istenebilir.

Konukevinden yararlanan kadın ve çocuklara doğrudan ya da ŞÖNİM aracılığıyla ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle güvenlik, danışmanlık, yönlendirme, psikolojik destek, hukuki destek, tıbbi destek, geçici maddi yardım, iş bulma konusunda destek, kreş, mesleki eğitim kursu gibi hizmetler sunulmaktadır.

Ayrıca ayrılan kadınlar hakkında konukevi sonrasında, can güvenliği riski olmamak kaydıyla, talep edilmesi ve gerekli olduğuna dair sosyal inceleme raporuna istinaden ŞÖNİM tarafından uygun görülmesi halinde altı ay süre ile kira ve iâsesi karşılanmak üzere bağımsız bir ev kiralanmak suretiyle barındırılması yoluna gidilir. Kiralanacak konutlara ilişkin kira, depozit ve diğer cari giderler konukevi bütçesinin ilgili kalemlerinden ödenir. Kadınlar ve beraberindeki çocuklar konukevi hizmetlerinden bu evde yararlandırılır. Evlerin, konukevine yakın çevreden, tercihen mobilyalı ve her bir kişi için en az yirmi metrekare yaşam alanı olmasına, bulunduğu ilin rayiç fiyatları üzerinden kiralanmasına özen gösterilir. Konukevi bulunmayan ilçelerde de ihtiyaca göre düzenlenen ev kiralanması yoluna gidilebilir.

SORU 6: Sığınma evinde kadın ve çocuklara maddi ve hukuki yardım yapılmakta mıdır? İş olanakları sağlanmakta mıdır? Kaç kadına hukuki yardım ve iş olanağı sağlanmıştır?

CEVAP 6: İlk kabul birimi veya konukevi hizmetlerden yararlanan ve geliri bulunmayan kadınlara ve çocuklara, Kanun kapsamında geçici maddi yardım yapılmasına karar verilmemiş olması halinde sosyal inceleme raporlarına dayanılarak müdürün teklifi ve ŞÖNİM'in onayı ile Kanununda belirtilen orana göre harçlık ödenir. Ayrıca konukevinde kalan kadınların öğrenim gören çocukları ile çeşitli nedenlerle öğrenimine devam etmeyen ve ücretli olarak bir işyerinde çalışmayan çocuklarına, Bakanlığa bağlı çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtlarında kalan çocuklara verilen miktar kadar hiçbir kesinti yapılmaksızın net harçlıkları verilir.

Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden yararlanarak 2012 yılında 87 kadın işe yerleşmiştir.

SORU 7: 6284 sayılı Yasa gereği kadın sığınma evindeki çocuk ve kadınlara sağlık yardımı yapılması zorunlu iken ilaç katkı payı ödeyemediği için ilaç alamayan kadın ve çocuk sayısı kaçtır?

CEVAP 7: Kadın ve beraberindeki çocuk hakkında koruyucu tedbir kararı verilmesi halinde, muayene ve tedavi yardımından yararlandırılmaktadır. Kadınlar, tedavi sürecinde ve sağlık raporu alınması esnasında sağlık kuruluşlarından öncelikli olarak yararlandırılmaktadır. Diğer taraftan; konukevindeki sosyal güvencesi bulunmayan kadınlar ve beraberindeki çocuklar; 5510 sayılı Genel Sağlık Sigortası kapsamına alınmaktadır. Sigortanın karşılamadığı tedavi ve ilaç giderleri için Bakanlığımızca 2013 yılı bütçesinde 40.000,00 TL ödenek ayrılmıştır.

SORU 8: 6284 sayılı Yasa uyarınca hayati tehlike altında olduğu gerekçesiyle tanık koruma yasası çerçevesinde koruma altına alınan kimlik ve diğer bilgileri değiştirilen

kaç kadın ve çocuk vardır? Bu şekilde koruma altına alınan ya da kadın sığınma evinde bulunan kadınlardan saldırıya uğrayan var mıdır?

CEVAP 8: 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda hüküm altına alınan kimlik ve diğer bilgilerin değiştirilmesi tedbiri, Uygulama Yönetmeliğinin 16. maddesi gereği, işlemlerin İçişleri Bakanlığı tarafından yürütüleceği belirtilmiş olup, bu kapsamda Bakanlığımız tarafından ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

SORU 9: Kaç ilde şiddeti önleme merkezleri kurulmuştur? Diğer illerde ne zaman kurulacaktır? Şiddet önleme merkezlerine kaç kişi başvurmuştur?

CEVAP 9: Halen 14 pilot ilde Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi bulunmaktadır. 6284 sayılı Kanunda; “Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde Bakanlık tarafından belirlenecek illerde pilot uygulama yapılmak üzere kurulur.” ifadesi yer almaktadır. Pilot iller dışındaki illerde kuruluşlar açılana kadar merkezlerin görevleri Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüklerince yürütülmektedir. 24.04.2013 tarihine kadar ŞÖNİM’lerde toplam 3103 kişiye hizmet verilmiştir.